GOVERNMENT NOTICE NO. 687 published on 28/8/2020

THE MINING ACT,
(CAP. 123)

REGULATIONS

(Made under sections 129)

THE MINING (VALUE ADDITION) REGULATIOS, 2020

Citation

1. These Regulations may be cited as the Mining (Value Addition) Regulations, 2020.

Application

2. These Regulations shall apply to minerals metallic (gemstones, semi –precious) stones, industrial minerals and dimension stones.

Schedule

3. The Schedule hereunder indicates steps or procedures for value addition of indicated minerals.

Revocation

4. The Mining (Mineral Value Addition) Guidelines GN No.60 of 2019 are hereby revoked.

SCHEDULE

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
Dhahabu (*gold*)	• Kuponda • Kusaga • *Classification by screening, sieving, cycloning*	Kutegemea uzito wa asili-*intensive leaching-electrolysis/smelting*	*Gold dore*	*Refinery*	(i) Dhahabu iliyosafishwa (ii) Fedha iliyosafishwa	*Gold dore*/dhabu iliyosafishwa inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kutambua kiasi na thamani ya madini mengine kisha kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Leaching	*Gold dore*	*Refinery*	(i) Dhahabu	*Gold dore*/dhahab

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
		- *electrolysis* - *smelting*			iliyosafishwa (ii) Fedha iliyosafishwa	u iliyosafishwa inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kutambua kiasi cha madini mengine ya thamani ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Froth flotation	Makinikia	*Smelting /refinery*	(i) *Gold dore*/Dhahabu iliyosafishwa (ii) *Silver dore*/Fedha iliyosafishwa (iii) *Copper*	• **Makinikia** hayaruhusiwi kusafarishwa nje ya ya nchi • ***Gold,silver* na *copper***

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
					dore/Shaba iliyosafishwa (iv) Madini mkakati *(v) Sulphur* (vi) Metali nyingine zinazoambatana na makinikia	***dore*** Inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kutambua kiasi cha madini mengine ya thamani ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Fedha (*silver*)	• Kuponda • Kusag	Kutegemea uzito wa	*Silver dore*	*Refinery*	Fedha iliyosafishwa	• ***Silver dore*/fedha iliyosafis**

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)					Mwongozo wa serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
	a • Kuchekecha	asili- *intensive leaching-electrolysis/smelting*				**hwa** inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kutambua kiasi cha madini mengine ya thamani ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Froth flotation	Makinikia	*Smelting / Refinery*	Fedha iliyosafishwa	• **Makinikia hayaruhusiwi**

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						kusafarishwa nje ya nchi • *Gold,silver* na *copper dore* Inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Leaching-electrolysis - smelting	*Silver dore*	*Refinery*	Fedha iliyosafishwa	• ***Silver dore*/fedha iliyosafishwa** Inaruhusiwa kusafiris

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						hwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Shaba (*copper*)	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	*Froth flotation*	Makinikia	*Smelting /refinery*	(i) Shaba iliyosafishwa (ii) Sulphur (iii) Madini mengine mkakati	• Makinikia ya Shaba kutoka hatua ya Froth Flotation yenye kiwango cha kuanzia asilimia ishirini (20%) ya shaba yataruhusiwa kusafiris

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						hwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha • copper blister Inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						mrabaha
		Leaching – solvent extraction- EW-plate	***Copper** blister/ingot-**plates***	*Refinery*	(i) Shaba iliyosafishwa (ii) *Sulphur* (iii) Madini mengine mkakati	*copper blister/ingot*-shaba iliyosafishwa inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Nickel	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	*Froth flotation*	Makinikia	*Smelting /refinery*	(i) *Nickel* iliyosafishwa *(ii) Cobalt* *(iii) Vanadium* *(iv) Sulfur* (v) Madini mkaka	• Makinikia ya *Nickel* kutoka hatua ya usumaku */froth flotation* yenye kiwango

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
					ti mengine	cha kuanzia asilimia arobaini (40%) ya nikeli yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha • *Nickel,cobalt,vanadium ingot*/*nickel* iliyosafis

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition)*	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						hwa Inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha • Unga wa salfa (*sulfer powder*) hauruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi
		Usumaku na utofauti wa uzito	Makinikia ya Nickel	Smelting / Refinery	Nickel	Makinikia ya *Nickel* kutoka hatua ya usumaku yatakayoruhus

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
		wa asili *(Magnetic & gravity separation)*				iwa ni yale yatakayofikia kuanzia kiwango cha asilimia 40 ya Nickel yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakachotolewa na Tume ya Madini kwa kuzingatia matumizi ya madini katika soko na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mirabaha.

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
		Drying-calcination-smelting	*Ferronickel*	*Refinery*	(i) *Nickel* iliyosafishwa (ii) Chuma *(iii) Sulfur* (iv) Madini mkakati mengine	*ferronickel alloy* /nickel au chuma iliyosafishwa yanaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi
		High temperature acid Leaching	*Nickel Ingot*	*Refinery*	*(i) Nickel iliyosafishwa* *(ii) Chuma* *(iii) Sulfur* (iv) *Madini mkakati mengine*	• *Nickel Ingot/ iron plates* zinaruhusiwa kusafirishwanje ya nchi • Unga wa salfa(*sulfer powder*) hauruhusiwi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya madini mkakati kwa mfano *platinum*, pa*lladium*, *vanadium* yanaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
Chuma (*iron*)	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Usumaku (*Magnetic separation*)	Makinikia ya chuma/*pellets/ sintered briquettes*	Kuchoma kwa kutumia tanuru (*blast furnace*)	(i) Chuma kilichosafishwa (ii) Mchanganyiko wa chuma na metali nyingine (*alloys*)	• Makinikia ya madini ya chuma yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakachotolewa na Tume ya Madini kuzingati

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						a manufaa yatakayopatikana na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mirabaha • *Pellets/ sintered iron /briquettes* zinaruhusiwa kusafirishwa nje

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika • *Slab* za chuma */Alloys* za chuma zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika
		Froth flotation	Makinikia ya chuma	Kuchoma kwa kutumia tanuru (*blast*	(i) Chuma kilichosafishwa	• Makinikia ya madini ya chuma

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
				furnace)	(ii) Mchanganyiko wa chuma na metali nyingine (*alloys*)	yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakachotolewa na Tume ya Madini kuzingatia manufaa yatakayopatikana na kulinda viwanda vya ndani

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mirabaha • *Slab* za chuma /*Alloys* za chuma zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						za mrabaha
		Utofauti wa uzito wa asili (*Gravity separation*)	Makinikia ya chuma	Kuchoma kwa kutumia tanuru (*blast furnace*)	(i) Chuma kilichosafishwa (ii) Mchanganyiko wa chuma na metali nyingine (alloys)	• Makinikia ya madini ya chuma yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakachotolewa na Tume ya Madini kuzingatia manufaa

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						yatakayo patikana na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mirabaha • *Slab* za chuma/*Alloys* za chuma zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchungu

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						zi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Bati (*Tin*)	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Utofauti wa uzito wa asili (*gravity separation*)	Makinikia ya bati	*Smelting*	Vitofali vya bati (*tin ingot*)	• Makinikia ya madini ya bati yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakachotolewa na Tume

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						ya Madini kuzingatia manufaa yatakayopatikana na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mirabaha • Vitofali vya bati *(Tin ingot)* zinaruhusiwa

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Sumaku	Makinikia ya bati	*Refinery*	(i) Bati (ii) Madini mengine ya thamani yanayoambatana kwen	• Makinikia ya madini ya bati yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa

MADI NI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguz a ukubwa wa mbale *(communit ion*)	Njia za uchenju aji wa awali	Zao linalopat ikana baada ya uchenjua ji wa awali unaofan yika nchini	Usafisha ji (*purifica tion)* Huu ni uchenjua ji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatik ana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
					ye mbal e	kusafiris hwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakach otolewa na Tume ya Madini kuzingati a manufaa yatakayo patikana na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchungu zi wa kimaabar a kufanyik a ili kukokoto a tozo

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition)*	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						stahiki za mirabaha • Vitofali vya bati *(Tin ingot)* zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha • Vitofali vya madini mkakati kwa mfano

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition)*	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						platinum ,pa*lladium*, *vanadium* yanaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Froth flotation	Makinikia ya bati	*Smelting*	Bati	• Makinikia ya madini ya bati yenye kiwango cha kuanzia

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakachotolewa na Tume ya Madini kuzingatia manufaa yatakayopatikana na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchunguzi wa kimaabar

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition)*	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						a kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mirabaha • Vitofali vya bati (Tin dore/ingot) zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						• Vitofali vya madini mkakati kwa mfano platinum ,palladium, vanadium yanaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
Tungsten/ Tantalum	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Utofauti wa uzito wa asili (*gravity separation*)	Makinikia ya *Tungsten/Tantalum*	*Smelting*	*Tungsten/Tantalum*	• Makinikia ya madini ya *Tungsten/ Tantalum* yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakachotolewa na Tume ya Madini kuzingatia manufaa

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						yatakayo patikana na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mirabaha • Vitofali vya *Tungsten /Tantalum* (*ingot)* zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Sumaku	Makinikia ya tungsten	*Refinery*	*Tungsten*	• Makinikia ya madini ya Tungsten /Tantalum yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini yataruhusiwa kusafirishwa kwa kibali maalum kitakach

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)					Mwongozo wa serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						otolewa na Tume ya Madini kuendana na mahitaji ya soko na kulinda viwanda vya ndani
		Froth flotation	Makinikia ya *tungsten*	*Smelting*	*Tungsten*	• Makinikia ya madini ya *Tungsten / Tantalum* yenye kiwango cha kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafiris

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguz a ukubwa wa mbale *(communit ion*)	Njia za uchenju aji wa awali	Zao linalopat ikana baada ya uchenjua ji wa awali unaofan yika nchini	Usafisha ji (*purifica tion)* Huu ni uchenjua ji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatik ana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						hwa nje ya nchi kwa kibali maalum kitakach otolewa na Tume ya Madini kuzingati a manufaa yatakayo patikana na kulinda viwanda vya ndani baada ya uchungu zi wa kimaabar a kufanyik a ili kukokoto a tozo stahiki

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						za mirabaha
Cobalt	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	*Froth flotation*	Makinikia ya *Cobalt-Nickel-Vanadium*	*Smelting*	Metali za *Cobalt-Nickel-Vanadium*	• Makinikia ya *cobalt-nickel-vanadium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya cobalt *(cobalt-nickel-vanadium dore/ingot)* zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchungu

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						zi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		drying, calcination	*Oxide* ya *Cobalt-Nickel-Vanadium*	*Smelting and Refinery*	Metali za *Cobalt-Nickel-Vanadium* zenye viwango vya juu zaidi	• Vitofali vya cobalt *(cobalt-nickel-vanadium dore/ingot)* zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyik

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						a ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		High temperature acid Leaching	*Cobalt dore*	*Refinery*	(i) Metali ya *cobalt* yenye viwango vya juu zaidi (ii) Madini mengine yenye thamani yanayoambatana na mbale	• Vitofali vya cobalt *(cobalt dore/ingot)* zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						• Vitofali vya madini mkakati kwa mfano *platinum* ,pa*lladium*, *vanadium* yanaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Zinc	• Kupo	*Froth flotatio*	Makinikia zinc	*Smelting*	Metali ya *Zinc*	• Makinikia ya *zinc*

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
	nda • Kusaga • Kuchekecha	*n*				hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *zinc (zinc dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Leaching – solvent	*Zinc dore*	*Refinery*	Metali ya *Zinc* yenye viwango	Vitofali vya *zinc (zinc dore/ingot)*

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
		extraction-Electro wining(EW)-plate			vya juu zaidi	vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Titanium	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Usumaku(*Magnetic separation*)	Makinikia ya titanium	*Smelting and Refinery*	(i) Metali ya *titanium* yenye viwango vya juu (ii) Madini mengine ya thamani.	• Makinikia ya Titanium hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *titanium (titanium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Froth flotation	Makinikia ya titanium	*Smelting and Refinery*	(i) Metali ya *titanium* yenye viwango vya juu (ii) Madini mengine ya thamani	• Makinikia ya *titanium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *titanium (titanium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Uzito wa asili (*gravity separation*)	Makinikia ya *titanium*	*Smelting and Refinery*	(i) Metali ya *titanium* yenye viwango vya juu (ii) Madini mengine ya thamani	• Makinikia ya *titanium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *titanium (titanium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Vanadium	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Usumaku (*Magnetic separation*)	Makinikia ya *vanadium*	*Smelting and Refinery*	(i) Metali ya *vanadium* yenye viwango vya juu (ii) Madini mengine ya thamani.	• Makinikia ya *vanadium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *vanadium(vanadium dore/ingot)* vinaruhu

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						siwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Froth flotation	Makinikia ya *vanadium*	*Smelting and Refinery*	(i) Metali ya *vanadium* yenye viwango vya juu (ii) Madini mengine ya thamani)	• Makinikia ya *vanadium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *vanadium(vanadium*

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						dore/ingot) vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
		Uzito wa asili (*gravity separation*)	Makinikia ya *vanadium*	*Smelting and Refinery*	(i) Metali ya *vanadium* yenye viwango vya juu (ii) Madini mengi	• Makinikia ya *vanadium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
					ne ya thamani	*vanadium(vanadium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Lead	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	*Froth flotation*	Makinikia ya lead	*Smelting*	Metali ya *lead*	• Makinikia ya madini ya risasi (lead) yenye kiwango cha

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						kuanzia asilimia sitini (60%) yataruhusiwa kusafirishwa baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika na kukokotoa tozo stahiki na mirabaha ya madini yaliyomo kulipwa kuendana na mahitaji ya soko na kulinda

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						viwanda vya ndani • Vitofali vya *lead(lead dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara
		Leaching – solvent extraction-electro wining(EW)-plate	*Lead dore*	*Refinery*	(i) Metali ya lead yenye viwango vya juu (ii) Madini mengine ya thama	• Vitofali vya *risasi (lead dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
					ni	uchunguzi wa kimaabara • Vitofali vya madini mkakati kwa mfano dhahabu, fedha, palladium, shaba vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)					Mwongozo wa serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						mrabaha
Manganese	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Sumaku *(Magnetic separation)* • *Gravity separation*	Makinikia ya Manganese	*Smelting*	Manganese	Makinikia ya madini ya Manganese yenye kiwango cha kuanzia asilimia hamsini (50%) yataruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Uranium	• Kuponda • Kusaga	*Leaching – solvent extracti*	Makinikia ya urani (*yellow*	*Refinery/ Enrichment*	Urani iliyorutubishwa	*Yellow cake* inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
	• Kuchekecha	*on*	*cake*)			baada ya uchunguzi wa kimaabara kufanyika ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Lithium	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Utofauti wa uzito wa asili (*gravity separation*)	Makinikia ya lithium (*Spodumene concentrate*)	Smelting and refinery	(i) Vitofali vya lithium (ii) Madini mengine ya thamani	• Makinikia ya *lithium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya lithium*(lithium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabar

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						a • Vitofali vya madini ya thamani kwa mfano dhahabu, shaba*,* *cobalt*
		Froth flotation	Makinikia ya lithium (*Spodumene concentrate*)	*Smelting and refinery*	(i) Metali ya *lithium* (ii) Madini mengine ya thamani mfano dhahabu, shaba, *cobalt*	• Makinikia ya *lithium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya lithium*(lithium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						baada ya uchunguzi wa kimaabara • Vitofali vya madini ya thamani kwa mfano dhahabu, shaba, *cobalt*
		Leaching – electrolysis	*Lithium dore*	*Refinery*	(i) Metali ya lithium yenye viwango vya juu (ii) Madini mengine ya thamani mfano dhahabu,	• Vitofali vya lithium*(lithium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabar

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
					shaba, *cobalt*	a • Vitofali vya madini ya thamani kwa mfano dhahabu, shaba*, cobalt*
Scandium Yttrium Lanthanum Cerium Thullium	Hupatikana kutoka kwenye makinikia ya madini mengine	Hakuna	Makinikia ya shaba, *lead, zinc,* dhahabu, fedha	*Smelting /Refinery*	Vitofali vya *scandium, Yttrium*, lanthanum, *cerium* na *thullium*	• Makinikia ya *scandium, Yttrium*, lanthanum, *cerium* na *thullium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *scandium,*

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						Yttrium, lanthanum, *cerium* na *thullium (scandium, Yttrium*, lanthanum, *cerium* na *thullium dore/ingot)* vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya Uchunguzi wa kimaabara

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
Platinum Palladium Ruthenium Iridium Rhenium Osmium	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	*Froth flotation*	Makinikia ya metali za kundi la *platinum*	*Smelting /Refinery*	Vitofali vya *platinum, palladium, ruthenium, iridium, rhenium* na *osmium*	• Makinikia ya *platinum, palladium, ruthenium, iridium, rhenium* na *osmium* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi • Vitofali vya *platinum, palladium, ruthenium, iridium, rhenium* na *osmium dore/ing*

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani (*Value Addition*)				Mwongozo wa serikali	
	Hatua za awali za uongezaji thamani ambazo hufanyika nchini		Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa hufanyika nje ya nchi			
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale *(communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao linalopatikana baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyika nchini	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji	
						ot) vinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara

2.2 Baadhi ya madini ya Vito (*Germstones*)

Jedwali Na. 2: Hatua mbalimbali za uchenjuaji madini na mazao yapatikanayo kwa baadhi madini ya vito.

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)						
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinazofanyika nje ya nchi.			Mwongozo wa Serikali
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*comminution*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uchenjuaji wa awali unaofanyikia nchini	Uongezaji wa thamani zaidi kupata zao la mwisho		Zao linalopatikana baada ya hatua ya mwisho ya uchenjuaji unaofanyikia nje ya nchi kwa sasa	
		Kutoa vito kwenye mbale	Kuchambua vito				
Precious and Rare gemstones - Tanzanite - Diamond - Spinel - Tsavorite /Green Grosularite	• Kuponda • Kusaga (*scrubbing*,	Utofauti wa uzito wa asili	• Cobbing • Kusafisha kwa kutumia tindi kali • Kutenga vito kwa uku	Vipande vya vito vyenye gredi tofauti	Kuchonga na kun'garisha (*faceting and polishing*) kwa mahitaji maalumu	Vito maalumu vilivyochongwa	• Zao hili liruhusiwe kusafirishwa nje ya nchi kwa kuwa ni vigumu kuongeza thamani kwa faida

- Chrysoberyl /Alexandrite -Ruby Gem-Red Or Pink Transparent to Translucent Corundum - Saphire /Blue-Fancy Colours Transparent to Translucent Corundum - Emerald Intense Green Variety of Beryl	*attrition milling*),		bwa • Kutenga kwa rangi • Kutenga kwa umbo • Kuchonga na kun'garisha (*faceting and polishing*)				• Vito vyenye nyufa au magonga (*opaque*) yaruhusiwe kusafirishwa nje ya nchi • Vito vyenye ukubwa wa pekee vinawezа kusafirishwa kwa vibali maalum baada ya kujiridhisha na matumizi yake nje ya nchi

Semi precious varieties of gemstones - Rhodolite Garnet - Almandite Garnet -Pyrope Garnet - Hessonite Garnet - Yellow / Grossularite Garnet - Spessartite Garnet - Tourmaline/ Green/ Yellow /Blue/Brown - Amethyst Transparent - Scapolite -Zircon -Lolite	• Kuponda/ • Kusaga (*scrubbing, attrition milling*),	Utofauti wa uzito wa asili	• *Cobbing* • Kusafisha kwa kutumia tindikali • Kuboresha kwa kutumia joto la tanuru (*heat treatment*) • Kutenga vito kwa ukubwa • Kutenga kwa rangi • Kutenga kwa umbo • Kuchonga na kun'garis	Vito vya gredi tofauti	Kuchonga na kun'garisha (*faceting and polishing*) kwa mahitaji maalumu	Vito maalumu vilivyochongwa	• Uhakiki ufanyike kuthibitisha ubora na thamani yake kabla ya kutoa kibali cha kusafirisha • Vito vyenye ukubwa wa pekee vyaweza kusafirishwa baada ya kujiridhisha na matumizi yake nje ya nchi

Transparent -Danburite Transparent -Peridot -Topaz Aquamarine/Green &Yellow Beryls -Kornerupine -Sinhalite **Opaque-Translucent-Non transparent gemstones** -Amazonite -Aventurine -Agates/Orange/Brown -Black/White -			ha (*faceting and polishing*)				

GN NO. 687 (Contd.)

Chrysoprase - Chalcedony/ Blue/Green/White - Apatite - Quartz/ Amethyst Quartz/ White/ Rose/Green/Rutile Quartz - Felspar / White/ Orange /Black/ Grey Moonstone -Zoisite (Anyolite) -Ruby Zoisite/ Opaque Red Corrundum in Green Anyolite -Florite -Black Tourmaline - Hematite -							

Kyanite -Pyrite -Calcite - Moldav ite - Marble s - Sodalit e - Sunsto ne - Azurite - Malach ite -Red Corund um None Transp arent Caboch on Quality -Blue Corund um None Transp arent Carboc hon Quality - Diopsid e -Opal							

2.3 Baadhi ya madini ya viwandani (*Industrial minerals*)

Jedwli Na.3. Hatua mbalimbali za uchenjuaji madini na mazao yapatikanayo kwa baadhi madini ya viwandani.

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					**Mwongozo wa Serikali**
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	
Aggregates	• Kuponda • Kusaga	Kuchekecha	• Kokoto • Mchanga	kusafisha	kokoto	Kokoto haziruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi isipokuwa kwa kibali maalum cha Tume ya Madini ili kulinda soko la ndani
Sand	• Kuchekecha	Kuchekecha	• Mchanga	Kuchekecha	Mchanga	Mchanaga hauruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi
Graphite	• Kuponda • Kusaga	• Utofauti wa uzito wa	Unga wa graphite	• *Refinery* kw	Graphite yenye kiwango cha juu	Unga wa Graphite wenye carbon

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
	• Kuchekecha	asili (*gravity separation*)		a matumizi ya kutengenezea vifaa vya *electronic*. • *Refining* haihitajiki kwa matumizi mengine ya		Zaidi ya asilimia sitini na tano (>65% C) unaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunbuzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
				graphite		
		• *Froth flotation*	Makinikia ya *graphite* **(H**adi sasa teknolojia hii haijaanza kutumika nchini**)**	•	•	
Clay/ Ball Clay Grade 1	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Kusafisha (*clay washing*), • Kwa njia ya povu (*froth flotation*)	Unga wa *clays* (*clay powder*)	Hakuna	unga wa clay	Unga wa clay/ball clay hauruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi
Kaolin	• Kuponda • Kusaga	• Kusafisha (*washing*)	Unga wa kaolini	Hakuna	Unga wa Kaolin	Unga wa kaolin hauruhusiwi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
	• Kuchekecha	• Utofauti wa uzito wa asili (*gravity separation*) • Kwa njia ya povu (*froth flotation*)	**(Kaolin Powder)**			kusafirisha nje ya nchi
Aluminium (bauxite)	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Utofauti wa uzito wa asili (*gravity separation*)	Makinikia ya *aluminium* (*Alumina*)	*Electrolysis (bayer process and refinery)*	Metali ya *aluminium*	Mchanga wa bauxite <40% Al_2O_3 ambao haujaongezwa thamani kwa ajili ya matumizi ya viwanda vya saruji

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
						unaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa maabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha Mchanga wa bauxite >40% Al_2O_3 hauruhusiwi kusafirisha nje ya nchi Clinker/ Aluminium yenye kiwango >99% Al_2O_3

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
						yanaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi
		Kuozesha (*acid leaching*)	Metali ya Aluminium	*Refinery*	Metali ya aluminium yenye kiwango cha juu na metali nyingine	
Dolomites	• Kuponda • Kusaga • Ku	• Kusafisha (*dolomites washing*) • Kwa njia ya povu (*froth flotation*)	Unga wa dolomites	Hakuna	Unga wa Dolomites	Unga wa Dolomites hauruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
	chekecha					
Makaa ya Mawe (*Coal*)	• Kuponda • Kusaga • Kuchekech	• Kusafisha (*coal washing*), • Kwa njia ya povu (*froth flotation*) • Utofauti wa uzito wa asili (*gravity separation*)	Makaa ya mawe yaliyosafishwa	Kugonga na kushindilia (*Stamp and press*)	Coal Briquettes	Makaa ya mawe yanaruhusiwa kusafirisha nje ya nchi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
	a					
Feldspar and Quartz	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Kwa njia ya povu (*froth flotation*) • Utofauti wa uzito wa asili	Unga wa *feldspar* na *Quartz*, makinikia ya *feldspar*	Hakuna	Unga/makinikia ya feldspar na quartz	Unga wa feldspar na quartz unaruhusiwa kusafirisha wa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara (mfano kuangalia madini ya lithium spodumene) ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Gypsum/ *Anhydrous/ Hydrated*	• Kupond	Utofauti wa uzito wa asili *Calcination* (kuchoma	Mawe na Unga wa *gypsum*	Hakuna	Unga/ mawe ya gypsum	Unga/ mawe ya gypsum hayaruhusiwi kusafirish

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
	a • Kusaga • Kuchekecha	)	(*Gypsum powder*)			wa nje ya nchi isipokuwa kwa kibali maalum cha Tume ya Madini ili kulinda viwanda vya ndani
Chumvi (*brine salts*)	Hakuna	✓ Mnunurisho (*evaporation and crystallization*). ✓ Kukamatisha kwenye umeme	Chumvi	Hakuna	Chumvi	Chumvi inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya kuwekwa kwenye vifungashio (packaging)

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					**Mwongozo wa Serikali**
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	
		(*electrolysis*) kisha ✓ Kuosha kwa maji ✓ Kusaga ✓ Kuweka madini joto (*iodine*) kwenye chumvi				
Limestone	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Kuchoma kwa joto kali (*calcination*) kwenye tanuru (*kiln*) • Kuozesha (*leachi*	• Mawe ya Chokaa • Unga wa Chokaa (lime)	Hakuna	• Mawe ya Chokaa • Unga wa chokaa (lime)	Mawe/ Unga wa chokaa hauruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi isipokuwa kwa kibali maalun cha Tume ya Madini ili kulinda

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
		ng) • Kwa njia ya povu (*froth flotation*)				Viwanda vya ndani
Magnesite	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Kusafisha, • Kuchoma kwa joto kali (*calcination*) kwenye tanuru (*kiln*) • Kwa njia ya povu (*froth flotation*)	• Unga wa *magnesite* • Makinikia ya *magnesite*	Hakuna	Unga/ makinikia ya magnesite	Unga wa magnesite / makinikia ya magnesite hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
Meerschaum	• Kusaga • Kuchekecha	• Kusafisha • Kuchoma kwa joto kali (*calcination*) kwenye tanuru (*kiln*) • Kuchenjua kwa njia ya povu (*froth flotation*)	Unga wa *Meerschaum*	Hakuna	Unga wa *Meerschaum*	Unga wa Meerschaum hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi
Mica (Ulanga	• Kusaga • Kuchekecha	• Kwa njia ya povu (*froth flotation*) • Kutumia utofaut	• Unga wa ulanga • Ulanga bapa	Hakuna	• Unga wa Ulanga • Ulanga bapa	Unga wa mica unaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
		i wa uzito wa asili				wa maabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha Mapande (Ulanga bapa) unaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kokokotoa tozo stahiki za mrabaha
Soda ash	Kubomoa na kuponda	• Kikemikali (*solvary*) • Kutoka	Magadi	Hakuna	Magadi	Magadi yanaruhusiwa kusafirishwa nje ya

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
		kwenye brine, • kwa njia ya mnunurisho (*evaporation and crystallization*) • Kusaga • Kuosha kwa kutumia maji				nchi baada ya kuweka kwenye kifungashio (packaging) na uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Phosphate	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Njia ya povu (*froth flotation*) • Kutumia utofauti wa uzito	Mbolea	Hakuna	Mbolea	Mbolea ya Phosphate inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya kuweka kwenye

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
		wa asili • Kuosha kwa maji				kifungashio (packaging) na uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Potassium for fertilizer/ Potash	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Kusafisha • Kuchoma kwa joto kali (*calcination*) kwenye tanuru (*kiln*) • Kwa njia ya povu (*froth flotatio*	Unga wa potash, mbolea na chumvi ya potassium	Hakuna	Unga wa Potash, mbolea na chumvi ya potassium	Unga wa Potash, mbolea na chumvi inaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya kuweka kwenye kifungashio (packaging) na uchunguzi wa

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
		n)				kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha
Volcanic ash/Pozzolana	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	Kusafisha	Unga wa pozzolana na *pumice* Vitofali	Hakuna	Unga wa pozzolana na pumice Vitofali	Unga wa pozzolana na pumice Vitofali haviruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi
Volcanic tuff/Scoria						
Volcanic ash/Pumice						
Sulphur	-	• Mnunurisho (*evaporation and crystallization*), • Kusaga	Makinikia ya *sulphur*	Hakuna	Makinikia ya *sulphur*	Makinikia ya *sulphur* hayaruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
		, • Kukausha				
Talc	• Kuponda • Kusaga • Kuchekecha	• Kwa njia ya povu (*froth flotation*) • Utofauti wa uzito wa asili	Unga wa *talc*	Hakuna	Unga wa Talc	Unga wa Talc hauruhusiwi kusafirishwa nje ya nchi
Heavy minerals from sands	• Kusaga • Kuchekecha	• Kupitisha kwenye mashine zenye hali ya usumaku (*electrostatic/ magnetic separation*) • Utofauti	• *Heavy Mineral concentrates zinazoweza kutenganishwa kuwa* • *Zirc*	• *Smelting/Refinery* • Kusaga	• Metali dores/bars/ ingots/ Titanium Madini ya slag • Unga wa Zircon/ Ilmenite/Rutile/ Leucoxene /Titanium powder	• Madini ya Zircon/ Ilmenite/ Rutile/ Leucoxene kyanite yanaruhusiwa

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
		wa uzito wa asili • Kuozesha (*leaching*) • Solvent extraction • *Electrolysis* kupata zao la mwisho mfano *titanium*	*on,* • *Ilmenite,* • *Rutile* na • *Leucoxene* na baadhi ya madini mengine kama • *Magnetite,* • *Kyanite*			kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguzi wa kimaabara ili kukokotoa tozo stahiki za mrabaha • Metal dores/bars/ingots/ Titanium

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					**Mwongozo wa Serikali**
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	
						slag yenye kuanzia angalau asilimia 90 ya TiO_2 (Tin Dioxide)/ Unga zinaruhusiwa kusafirishwa nje ya nchi baada ya uchunguz

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini ambazo zinaweza kufanyika nchini			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa zinafanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uchenjuaji wa awali	Zao lipatikanalo baada ya uongezwaji thamani wa awali unaofanyikia nchini.	Usafishaji (*purification)* Huu ni uchenjuaji wa mwisho ili kupata zao la mwisho	**Zao linalopatikana baada ya uongezwaji thamani wa hatua ya mwisho**	**Mwongozo wa Serikali**
						i wa kimaabara

2.4 Baadhi ya mawe/miamba ya nakshi (*dimension stones*)

Jedwali Na.4. Hatua mbalimbali za uongezaji thamani na mazao yapatikanayo kwa baadhi mawe/miamba ya nakshi.

MADINI	Taratibu za uongezaji thamani madini (*Value Addition*)					Mwongozo wa Serikali
	Hatua za awali za uongezaji thamani madini wa awali ambao hufanyika nchini.			Hatua za mwisho za uongezaji thamani madini ambazo kwa sasa (kwa wakati mwingine) hufanyika nje ya nchi.		
	Hatua za kupunguza ukubwa wa mbale (*communition*)	Njia za uongezaji thamani wa awali	Zao linalopatikana baada ya uongezaji thamani wa awali nchini	Njia ya uongezaji thamani ya mwisho ili kupata zao la mwisho	Zao linalopatikana baada ya hatua ya	

					mwish o ya uongez aji thaman i	
Agate *Anyolite* *Black sones/Diorit e* *Black stones/Doler ites* *Eclogite* *Gneiss/gran ulite*	• Kupu nguza ukub wa • Kupo nda • Kuon doa sehem u ya miam ba isiyo mizuri	• Kukat a kwen ye umbo linalot akiwa • Kung' arisha	• Mawe ya nakshi • vitofali (*slabs*) vya kujengea nyumba au barabara (*paveme nt*	• Kuch onga na kung' arisha (*polis hing*) kwa matu mizi maalu mu yanay olen	Ma we yali yoc hon gwa na kun g'ar ish wa	Ma we yali yok atw a kati ka um bo lina lota kiw a, yali yoc hon gw
Granitoids *Marble/white* *Marble/coloure d* *Sandstone/T anga stone* *Sepiolite* *Marble* *Shale/slate* *Sodalite* *Marble/Stro matolite* *Marble /Travertine*		(*polishing*)	*bricks*) • Vitofali (*slabs*) vya kuundia maumbo mbalimb ali (sanamu)	ga mahit aji ya mteja • Kwa matu mizi mengi ne hatua hii ya uonge zaji thama		a na kun g'ar ish wa yan aru husi wa kus afiri

GN NO. 687 (Contd.)

				ni haihit ajiki		shw a nje ya nch i

Dodoma DOTO MASHAKA BITEKO
19th August, 2020 *Minister for Minerals*